

WSPÓLNE STANOWISKO (WE) NR 12/2007

przyjęte przez Radę w dniu 23 lipca 2007 r.

w celu przyjęcia dyrektywy .../.../WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia ... ustanawiającej ramy działań Wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego (dyrektywa ramowa w sprawie strategii morskiej)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2007/C 242 E/02)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 175 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,stanowiąc zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 251 Traktatu ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Wody morskie podlegające suwerenności i jurysdykcji państw członkowskich Unii Europejskiej obejmują wody Morza Śródziemnego, Morza Bałtyckiego, Morza Czarnego i północno-wschodniego Oceanu Atlantyckiego, w tym wody otaczające Azory, Maderę i Wyspy Kanaryjskie.
- (2) Oczywiste jest, że presja na naturalne zasoby morskie i popyt na usługi związane z wykorzystywaniem ekosystemów morskich są często zbyt wysokie i że Wspólnota musi zredukować swoje oddziaływanie na wody morskie.
- (3) Środowisko morskie jest cennym dziedzictwem, które należy chronić, zachować oraz, w miarę możliwości, odnawiać w sposób pozwalający w ostatecznym rozrachunku na utrzymanie różnorodności biologicznej oraz zachowanie zróżnicowanego i dynamicznego charakteru oceanów i mórz, które są czyste, zdrowe i urodzajne. W tym względzie niniejsza dyrektywa powinna stanowić filar dotyczący środowiska naturalnego w przyszłej polityce morskiej Unii Europejskiej.
- (4) Zgodnie z decyzją nr 1600/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lipca 2002 r. ustanawiającą Szósty wspólnotowy program działań w zakresie środowiska naturalnego ⁽⁴⁾ opracowano strategię tematyczną dotyczącą ochrony i zachowania środowiska morskiego w celu wspierania zrównoważonego użytkowania mórz oraz zachowania ekosystemów morskich.
- (5) Opracowanie i realizacja strategii tematycznej powinny służyć zachowaniu ekosystemów morskich. Podejście to powinno objąć obszary chronione i dotyczyć wszelkiej działalności człowieka, która oddziałuje na środowisko morskie.

- (6) Konieczne jest dalsze określanie celów biologicznych i środowiskowych oraz ram odniesienia, przy uwzględnieniu celów wyznaczonych przez dyrektywę Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory ⁽⁵⁾ (zwaną dalej „dyrektywą siedliskową”), dyrektywę Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa ⁽⁶⁾ (zwaną dalej „dyrektywą ptasią”), dyrektywę 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającą ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej ⁽⁷⁾ i stosowne umowy międzynarodowe.

- (7) Przy zastosowaniu do zarządzania działalnością człowieka podejścia opartego na zachowaniu ekosystemu i jednoczesnym umożliwieniu zrównoważonego użytkowania zasobów i usług morskich należy dać pierwszeństwo działaniom zmierzającym do osiągnięcia lub utrzymania dobrego stanu środowiska morskiego Wspólnoty, do dalszej jego ochrony i zachowania oraz do zapobiegania dalszemu pogarszaniu jego stanu.

- (8) Aby zrealizować te cele, konieczne są przejrzyste i spójne ramy prawne. Ramy te powinny przyczyniać się do zachowania spójności różnych polityk i wspierać włączanie zagadnień dotyczących środowiska naturalnego do innych polityk, takich jak wspólna polityka rybołówstwa, wspólna polityka rolna i innych stosownych polityk Wspólnoty. Ramy prawne powinny określać ogólne zasady działania i umożliwić podejmowanie działań skoordynowanych, zgodnych i odpowiednio zintegrowanych z działaniami prowadzonymi na podstawie innych przepisów Wspólnoty oraz umów międzynarodowych.

- (9) Zróżnicowanie warunków, problemów i potrzeb różnych regionów lub podregionów morskich składających się na środowisko morskie Wspólnoty sprawia, że konieczne jest wprowadzenie odmiennych, specyficznych rozwiązań. Zróżnicowanie to powinno być uwzględniane na wszystkich etapach przygotowywania strategii morskich, ale zwłaszcza podczas przygotowywania, planowania oraz wprowadzania w życie środków zmierzających do osiągnięcia dobrego stanu środowiska morskiego Wspólnoty na poziomie regionów i podregionów morskich.

⁽¹⁾ Dz.U. C 185 z 8.8.2006, str. 20.⁽²⁾ Dz.U. C 206 z 29.8.2006, str. 5.⁽³⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 14 listopada 2006 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym), wspólne stanowisko Rady z dnia 23 lipca 2007 r. oraz stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia ... (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym).⁽⁴⁾ Dz.U. L 242 z 10.9.2002, str. 1.⁽⁵⁾ Dz.U. L 206 z 22.7.1992, str. 7. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2006/105/WE (Dz.U. L 363 z 20.12.2006, str. 368).⁽⁶⁾ Dz.U. L 103 z 25.4.1979, str. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2006/105/WE.⁽⁷⁾ Dz.U. L 327 z 22.12.2000, str. 1. Dyrektywa zmieniona decyzją nr 2455/2001/WE (Dz.U. L 331 z 15.12.2001, str. 1).

- (10) Każde państwo członkowskie powinno w związku z tym opracować strategię morską dla swoich wód morskich, w której uwzględniona zostanie specyfika tych wód i która będzie jednocześnie odzwierciedlać ogólne perspektywy danego regionu lub podregionu morskiego. Strategie morskie powinny w rezultacie doprowadzić do realizacji programów środków opracowanych w celu osiągnięcia lub zachowania dobrego stanu środowiska. Państwa członkowskie nie powinny jednak być zobowiązane do podejmowania szczególnych kroków, w przypadku gdy nie występuje istotne zagrożenie dla środowiska morskiego lub gdy koszty, uwzględniając zagrożenia dla środowiska morskiego, byłyby niewspółmierne, pod warunkiem że każda decyzja o niepodejmowaniu działań jest odpowiednio uzasadniona.
- (11) Z uwagi na transgraniczny charakter środowiska morskiego państwa członkowskie powinny współpracować, tak aby zapewnić skoordynowane opracowywanie strategii morskich dla każdego regionu lub podregionu morskiego. Ponieważ regiony lub podregiony morskie są użytkowane wspólnie z innymi państwami członkowskimi, a także z państwami trzecimi, państwa członkowskie powinny dołożyć wszelkich starań, aby zapewnić ścisłą współpracę ze wszystkimi państwami członkowskimi oraz właściwymi państwami trzecimi. W razie potrzeby i w odpowiednich przypadkach należy w celu zapewnienia takiej koordynacji wykorzystać istniejącą strukturę instytucjonalną w regionach lub podregionach morskich, w szczególności regionalne konwencje morskie.
- (12) Państwa członkowskie posiadające granice w tym samym regionie lub podregionie morskim objętym niniejszą dyrektywą, gdzie stan morza jest na tyle krytyczny, że konieczne jest natychmiastowe działanie, powinny dążyć do uzgodnienia planu działania, który zakłada wcześniejsze wejście w życie programów środków. Należy wówczas zwrócić się do Komisji, by rozważyła zaoferowanie działań wspierających państwa członkowskie intensywnie dążące do polepszenia środowiska morskiego przez objęcie danego regionu projektem pilotażowym.
- (13) Nie we wszystkich państwach członkowskich występują wody morskie w rozumieniu definicji określonej w niniejszej dyrektywie i dlatego skutki przepisów niniejszej dyrektywy dotyczących wyłączenia państw członkowskich, w których występują wody morskie, powinny dotyczyć tylko tych państw członkowskich.
- (14) Ze względu na konieczność podjęcia działań na poziomie międzynarodowym w celu zapewnienia współpracy i koordynacji, niniejsza dyrektywa powinna dalej zwiększać spójność wkładu Wspólnoty i jej państw członkowskich przewidzianego w umowach międzynarodowych.
- (15) Zarówno Wspólnota, jak i jej państwa członkowskie są stronami Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza (UNCLOS) zatwierdzonej decyzją Rady 98/392/WE z dnia 23 marca 1998 r. dotyczącą zawarcia przez Wspólnotę Europejską konwencji UNCLOS i Porozumienia z dnia 28 lipca 1994 r. odnoszącego się do wdrożenia jego części XI⁽¹⁾. Zobowiązania podjęte przez Wspólnotę i jej państwa członkowskie w ramach tych umów powinny zatem zostać w pełni uwzględnione w niniejszej dyrektywie.
- (16) W niniejszej dyrektywie powinno się również podtrzymać zdecydowane stanowisko — zajęte przez Wspólnotę w związku z Konwencją o różnorodności biologicznej zatwierdzoną decyzją Rady 93/626/EWG⁽²⁾ — w sprawie powstrzymania utraty różnorodności biologicznej, zapewnienia zrównoważonego użytkowania mającego na celu zachowanie morskiej różnorodności biologicznej oraz stworzenia globalnej sieci morskich obszarów chronionych do 2012 r. Ponadto dyrektywa powinna przyczynić się do realizacji celów Siódmej konferencji Stron Konwencji o różnorodności biologicznej, która przyjęła i opracowuje szczegółowy program prac nad morską i przybrzeżną różnorodnością biologiczną, obejmujący szereg celów, założeń i działań zmierzających do powstrzymania utraty różnorodności biologicznej na poziomie krajowym, regionalnym oraz globalnym, a także do zagwarantowania zdolności ekosystemów morskich do dostarczania zasobów i usług; konferencja ta przyjęła również program prac dotyczący obszarów chronionych w celu utworzenia oraz utrzymania ekologicznie reprezentatywnych krajowych i regionalnych systemów morskich obszarów chronionych do 2012 r. Zobowiązanie do wyznaczenia obszarów Natura 2000 podjęte przez państwa członkowskie zgodnie z dyrektywą ptasią i dyrektywą siedliskową będzie ważnym wkładem w ten proces.
- (17) Niniejsza dyrektywa powinna przyczynić się do wypełnienia istotnych zobowiązań odnoszących się do ochrony środowiska morskiego przed zanieczyszczeniem podjętych przez Wspólnotę i państwa członkowskie w ramach kilku odpowiednich umów międzynarodowych: Konwencji o ochronie środowiska morskiego obszaru Morza Bałtyckiego zatwierdzonej decyzją Rady 94/157/WE⁽³⁾, Konwencji o ochronie środowiska morskiego północno-wschodniego Atlantyku zatwierdzonej decyzją Rady 98/249/WE⁽⁴⁾ oraz jej nowego załącznika V w sprawie ochrony i zachowania ekosystemów i różnorodności biologicznej obszaru morskiego oraz odpowiadającego mu dodatku 3 zatwierdzonego decyzją Rady 2000/340/WE⁽⁵⁾, Konwencji o ochronie środowiska morskiego i obszaru przybrzeżnego Morza Śródziemnego, zatwierdzonej decyzją Rady 77/585/EWG⁽⁶⁾, oraz jej zmian z 1995 r. zatwierdzonych decyzją Rady 1999/802/WE⁽⁷⁾ a także Protokołu dotyczącego ochrony Morza Śródziemnego przed zanieczyszczeniami ze źródeł lądowych zatwierdzonego decyzją Rady 83/101/EWG⁽⁸⁾ i jego zmian z 1996 r. zatwierdzonych decyzją Rady 1999/801/WE⁽⁹⁾. Niniejsza dyrektywa powinna przyczynić się również do wypełnienia zobowiązań w zakresie ochrony środowiska morskiego przed zanieczyszczeniem podjętych przez państwa członkowskie w ramach Konwencji o ochronie Morza Czarnego przed zanieczyszczeniem, której Wspólnota jeszcze nie jest stroną, lecz ma jedynie status obserwatora.

⁽²⁾ Dz.U. L 309 z 13.12.1993, str. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 73 z 16.3.1994, str. 19.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 104 z 3.4.1998, str. 1.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 118 z 19.5.2000, str. 44.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 240 z 19.9.1977, str. 1.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 322 z 14.12.1999, str. 32.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 67 z 12.3.1983, str. 1.

⁽⁹⁾ Dz.U. L 322 z 14.12.1999, str. 18.

⁽¹⁾ Dz.U. L 179 z 23.6.1998, str. 1.

- (18) Do uczestniczenia w działaniach określonych w niniejszej dyrektywie należy zaprosić kraje trzecie posiadające wody w tych samych regionach lub podregionach morskich co państwo członkowskie; udział tych krajów ułatwi osiągnięcie dobrego stanu środowiska w danych regionach i podregionach morskich.
- (19) Dla osiągnięcia celów niniejszej dyrektywy decydujące jest zapewnienie integracji celów związanych z ochroną, środków związanych z zarządzaniem oraz działań dotyczących monitorowania i oceny, ustanowionych dla morskich obszarów chronionych, które państwa członkowskie zechcą wyznaczyć w ramach programów środków.
- (20) Z uwagi na fakt, że programy środków realizowane na mocy strategii morskich będą skuteczne jedynie w przypadku, gdy zostaną opracowane na podstawie solidnej wiedzy o stanie środowiska morskiego na danym obszarze i jak najlepiej dostosowane do potrzeb występujących na danych wodach w każdym z państw członkowskich — z uwzględnieniem ogólnych perspektyw dla danego regionu lub podregionu morskiego — powinny zostać przyjęte przepisy na poziomie krajowym dotyczące przygotowania stosownych ram polityki opartej na rzetelnej informacji, włączając w to badania dotyczące mórz i działania monitorujące. Na szczeblu wspólnotowym wsparcie badań związanych z tą tematyką powinno być stałym elementem polityk w dziedzinie badań i rozwoju. Ważnym krokiem w tym kierunku jest uwzględnienie zagadnień morskich w siódmym programie ramowym w zakresie badań i rozwoju.
- (21) Jako pierwszy krok w przygotowaniach programów środków państwa członkowskie w danym regionie lub podregionie morskim powinny przeprowadzić analizę właściwości presji i oddziaływania na swoje wody morskie, identyfikując główne źródła presji i oddziaływania na nie, a także przeprowadzić analizę ekonomiczną i społeczną ich użytkowania oraz kosztów degradacji środowiska morskiego. Jako podstawę do tych analiz można wykorzystać oceny już przeprowadzone w kontekście regionalnych konwencji morskich.
- (22) Na podstawie takich analiz państwa członkowskie powinny następnie określić dla swoich wód morskich zbiór właściwości dobrego stanu środowiska. W tym celu należy wprowadzić przepis określający kryteria i standardy metodologiczne, tak aby zapewnić spójność i umożliwić porównanie regionów i podregionów morskich w zakresie pozwalającym na osiągnięcie dobrego stanu środowiska.
- (23) Kolejnym etapem na drodze do osiągnięcia dobrego stanu środowiska powinno być określenie celów środowiskowych oraz utworzenie programów monitorowania umożliwiających prowadzenie stałej i regularnej oceny stanu danych wód morskich.
- (24) Państwa członkowskie powinny następnie stworzyć i realizować programy środków mających na celu osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu środowiska na danych wodach przy jednoczesnym spełnieniu obowiązujących wspólnotowych i międzynarodowych wymogów oraz z uwzględnieniem potrzeb danego regionu lub podregionu morskiego.
- (25) Państwa członkowskie powinny podjąć powyższe kroki ze względu na wymagane precyzyjne określenie najistotniejszych zagadnień. W celu zapewnienia spójności działań prowadzonych na terenie całej Wspólnoty oraz w związku ze zobowiązaniami podjętymi na poziomie światowym ważne jest, aby państwa członkowskie informowały Komisję o podejmowanych krokach, tak aby Komisja mogła ocenić spójność działań w obrębie danego regionu lub podregionu morskiego oraz odpowiednio doradzać państwu członkowskim.
- (26) Z uwagi na rzetelność i wykonalność stosowne jest ustanowienie przepisów uwzględniających przypadki, kiedy dane państwo członkowskie nie może zrealizować wyznaczonych ambitnych celów środowiskowych.
- (27) W tym kontekście należy przyjąć przepisy dla dwóch przypadków szczególnych. Pierwszy szczególny przypadek dotyczy sytuacji, kiedy państwo członkowskie nie może zrealizować celów środowiskowych z powodu działania lub zaniechania, za które dane państwo członkowskie nie odpowiada, lub z przyczyn naturalnych, siły wyższej lub z powodu działań podjętych przez to państwo członkowskie ze względu na ważny interes publiczny, który przewyższa negatywne oddziaływanie na środowisko, albo z powodu warunków naturalnych, które nie pozwalają na terminową poprawę stanu wód morskich. Dane państwo członkowskie powinno udowodnić, dlaczego uważa, że w tym przypadku można mówić o przypadku szczególnym, określić objęty nim obszar oraz zastosować właściwe środki *ad hoc* służące dalszej realizacji celów środowiskowych, tak aby zapobiegać dalszemu pogarszaniu się stanu wód morskich oraz łagodzić niekorzystny wpływ działań w danym regionie lub podregionie morskim.
- (28) Drugim przypadkiem szczególnym jest sytuacja, kiedy państwo członkowskie określiło problem oddziałujący na stan środowiska jego wód morskich, a nawet całego regionu lub podregionu morskiego, który to problem nie może być jednak rozwiązany przez podjęcie działań na poziomie krajowym lub który jest związany z inną polityką wspólnotową lub umową międzynarodową. W takim przypadku należy dokonać ustaleń dotyczących powiadamiania o tym Komisji w ramach procedury informowania o programach środków i — gdy konieczne są działania Wspólnoty — przekazać właściwe zalecenia Komisji i Radzie.
- (29) Konieczne jest jednak kontrolowanie na poziomie Wspólnoty elastycznego podejścia wprowadzonego dla przypadków szczególnych. W odniesieniu do pierwszego przypadku szczególnego należy zatem w trakcie oceny starannie rozważyć skuteczność wszelkich środków stosowanych *ad hoc*. Ponadto w przypadkach gdy dane państwo członkowskie odwołuje się do działań podjętych z ważnych względów interesu publicznego, należy zapewnić, by wszelkie zmiany zachodzące w środowisku morskim na skutek tych działań nie wykluczały w sposób trwały osiągnięcia dobrego stanu środowiska w danym regionie lub podregionie morskim albo w obrębie wód morskich należących do innych państw członkowskich ani temu nie zagrażały. Jeśli Komisja uzna, że zastosowane środki są niewystarczające lub nieodpowiednie, by zapewnić spójność działań w całym danym regionie lub podregionie morskim, powinna powiadomić o tym państwa członkowskie.

- (30) W odniesieniu do drugiego przypadku szczególnego Komisja powinna rozważyć dany problem i udzielić odpowiedzi w terminie sześciu miesięcy. Komisja powinna odpowiednio uwzględnić zalecenia danego państwa członkowskiego podczas przedstawiania odnośnych wniosków Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
- (31) W związku z dynamicznym charakterem ekosystemów morskich i ich naturalną zmiennością, a także z uwagi na fakt, że presje i oddziaływanie na nie mogą się różnić wraz z ewolucją charakteru działalności człowieka oraz zmianami klimatu, określenie dobrego stanu środowiska może z czasem wymagać dostosowania. Zgodnie z tym programy środków na rzecz ochrony środowiska morskiego i jego zarządzania powinny być elastyczne i możliwe do dostosowania do zmian, a także powinny uwzględniać rozwój naukowy i technologiczny. Należy w związku z tym przyjąć przepisy pozwalające na regularną aktualizację strategii morskich.
- (32) Należy również przyjąć przepisy dotyczące publikowania programów środków oraz ich uaktualnionych wersji, a także przekazywania Komisji sprawozdań okresowych opisujących postępy realizacji programu.
- (33) Aby zapewnić aktywny udział społeczeństwa w pracach przy opracowywaniu, realizacji oraz uaktualnianiu strategii morskich, powinny zostać przyjęte przepisy dotyczące odpowiedniego informowania społeczeństwa o różnych elementach tych strategii lub ich uaktualnionych wersji, a także przekazywania na wniosek odpowiednich informacji wykorzystywanych przy opracowywaniu strategii morskich, zgodnie z prawodawstwem wspólnotowym w sprawie publicznego dostępu do informacji związanych ze środowiskiem naturalnym.
- (34) Komisja powinna opublikować pierwsze sprawozdanie oceniające wdrożenie niniejszej dyrektywy w terminie dwóch lat po otrzymaniu wszystkich programów środków, najpóźniej do roku 2021. Kolejne sprawozdania Komisja powinna publikować co sześć lat.
- (35) Należy ustanowić przepis dotyczący przyjmowania standardów metodologicznych stosowanych przy ocenie stanu środowiska morskiego, monitorowaniu, ocenie celów środowiskowych oraz przyjmowaniu formatów technicznych do celów przekazywania i przetwarzania danych, zgodnie z dyrektywą 2007/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 marca 2007 r. ustanawiającą infrastrukturę informacji przestrzennej we Wspólnocie Europejskiej (Inspire) ⁽¹⁾.
- (36) Środki dotyczące zarządzania rybołówstwem powinny być stosowane jedynie w ramach wspólnej polityki rybołówstwa określonej w rozporządzeniu Rady (WE) nr 2371/2002 z dnia 20 grudnia 2002 r. w sprawie ochrony i zrównoważonej eksploatacji zasobów rybołówstwa w ramach wspólnej polityki rybołówstwa ⁽²⁾ na podstawie opinii naukowców i z tego względu nie są objęte niniejszą dyrektywą. Artykuły 30 i 31 Traktatu Euratom dotyczą kontroli zrzutów i emisji powstających na skutek użytkowania materiałów radioaktywnych i z tego względu niniejsza dyrektywa nie powinna obejmować tych kwestii.
- (37) Wspólna polityka rybołówstwa powinna uwzględniać oddziaływanie rybołówstwa na środowisko oraz cele niniejszej dyrektywy.
- (38) Jeśli państwa członkowskie uznają, że wskazane jest działanie w dziedzinie wspomnianej powyżej lub w innych dziedzinach związanych z inną polityką wspólnotową lub umową międzynarodową, powinny przedstawić odpowiednie zalecenia dotyczące działań wspólnotowych.
- (39) Ponieważ cele niniejszej dyrektywy, mianowicie ochrona i zachowanie środowiska morskiego, zapobieganie pogarszaniu się stanu tego środowiska oraz, w miarę możliwości, przywrócenie stanu tego środowiska na obszarach poddanych niekorzystnemu oddziaływowaniu, nie mogą w sposób wystarczający zostać osiągnięte przez państwa członkowskie, ale ze względu na skalę i skutki proponowanego działania lepsze ich osiągnięcie jest możliwe na szczeblu wspólnotowym, Wspólnota może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (40) Podstawą programów środków i wynikających z nich działań państw członkowskich powinno być podejście oparte na ekosystemie w zarządzaniu działalnością człowieka oraz zasady, o których mowa w art. 174 Traktatu, w szczególności zasada ostrożności.
- (41) Niniejsza dyrektywa nie narusza praw podstawowych i jest zgodna z zasadami uznanymi w szczególności w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej ⁽³⁾, w szczególności jej art. 37, mającym na celu wspieranie uwzględniania w politykach wspólnotowych gwarancji wysokiego poziomu ochrony środowiska naturalnego i poprawy jego jakości zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.
- (42) Środki niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy powinny zostać przyjęte zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji ⁽⁴⁾.

⁽²⁾ Dz.U. L 358 z 31.12.2002, str. 59.

⁽³⁾ Dz.U. C 364 z 18.12.2000, str. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23. Decyzja zmieniona decyzją 2006/512/WE (Dz.U. L 200 z 22.7.2006, str. 11).

⁽¹⁾ Dz.U. L 108 z 25.4.2007, str. 1.

(43) Należy przyznać Komisji uprawnienie do dostosowywania załączników III, IV i V niniejszej dyrektywy do postępów naukowo-technicznych. Ponieważ środki te mają ogólny zasięg i służą zmianom innych niż istotne elementów niniejszej dyrektywy, powinny zostać przyjęte zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą określoną w art. 5a decyzji 1999/468/WE.

(44) Należy przyznać Komisji uprawnienie do ustalania kryteriów oraz standardów metodologicznych stosowanych przy określaniu dobrego stanu środowiska oraz uprawnienie do przyjmowania specyfikacji i ujednoczonych metod monitorowania i oceny. Ponieważ środki te mają ogólny zasięg i służą zmianom innych niż istotne elementów niniejszej dyrektywy, powinny zostać przyjęte zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą określoną w art. 5a decyzji 1999/468/WE,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ;

ROZDZIAŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot

1. Niniejsza dyrektywa określa ramy ochrony i zachowania środowiska morskiego, zapobiegania pogarszaniu się stanu tego środowiska oraz, w przypadkach gdy jest to możliwe, przywrócenia stanu tego środowiska na obszarach poddanych niekorzystnemu oddziaływaniu.

W tym celu opracowuje się i wdraża strategię morskie zmierzające do osiągnięcia lub utrzymania dobrego stanu środowiska w środowisku morskim najpóźniej do 2021 r.

2. W strategiach morskich stosuje się podejście do zarządzania działalnością człowieka oparte na ekosystemie i umożliwiające trwałe użytkowanie zasobów i usług morskich.

3. Niniejsza dyrektywa przyczynia się do spójności pomiędzy kierunkami polityk, umowami i środkami legislacyjnymi oddziałującymi na środowisko morskie oraz przyczynia się do zapewnienia włączania do nich kwestii dotyczących środowiska.

Artykuł 2

Zakres stosowania

1. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do wszystkich wód morskich zdefiniowanych w art. 3 ust. 1.

2. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do działań, których wyłącznym celem jest obrona lub bezpieczeństwo narodowe. Państwa członkowskie dążą jednak do zagwarantowania, że takie działania są przeprowadzane w sposób, który — w

stopniu, w jakim jest to rozsądne i wykonalne — jest zgodny z celami niniejszej dyrektywy.

Artykuł 3

Definicje

Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

- 1) „wody morskie” oznaczają wody, dno morskie i skałę macierzystą od strony morza od linii podstawowej, od której mierzony jest zasięg morza terytorialnego aż do najdalej położonego obszaru, na którym państwo członkowskie ma lub wykonuje prawa jurysdykcyjne, zgodnie z Konwencją ONZ o prawie morza (UNCLOS), z wyjątkiem wód przylegających do krajów i terytoriów, o których mowa w załączniku II do Traktatu, i francuskich departamentów zamorskich i zbiorowości terytorialnych. Wody morskie od strony morza od linii podstawowej, do których zastosowanie ma dyrektywa 2000/60/WE, zalicza się do wód morskich wyłącznie w odniesieniu do elementów istotnych z punktu widzenia ochrony środowiska morskiego nieobjętych zakresem stosowania dyrektywy 2000/60/WE;
- 2) „region morski” oznacza obszar morski określony w art. 4. Regiony morskie oraz ich podregiony wyznaczono w celu ułatwienia wdrożenia niniejszej dyrektywy; zostały one ustalone na podstawie kryteriów hydrologicznych, oceanograficznych i biogeograficznych;
- 3) „strategia morska” oznacza strategię, która ma być opracowana i wdrażana w odniesieniu do każdego regionu lub podregionu morskiego zgodnie z art. 5;
- 4) „stan środowiska” oznacza ogólny stan środowiska w wodach morskich, z uwzględnieniem struktury, funkcji oraz procesów zachodzących w składających się na nie ekosystemach morskich wraz z naturalnymi czynnikami fizjograficznymi, geograficznymi oraz klimatycznymi, jak również uwarunkowaniami fizycznymi i chemicznymi, w tym uwarunkowaniami wynikającymi z działalności człowieka na danym obszarze;
- 5) „dobry stan środowiska” oznacza taki stan środowiska wód morskich tworzących zróżnicowane i dynamiczne pod względem ekologicznym oceany i morza, które są czyste, zdrowe i urodzajne w odniesieniu do panujących w nich warunków, zaś wykorzystanie środowiska morskiego zachodzi na poziomie, który jest zrównoważony i gwarantuje zachowanie możliwości użytkowania i prowadzenia działań przez obecne i przyszłe pokolenia, tj.:

- a) struktura i funkcje ekosystemów morskich oraz procesy w nich zachodzące, a także powiązane czynniki fizjograficzne, geograficzne i klimatyczne, umożliwiają ekosystemom normalne funkcjonowanie i zachowanie odporności. Chroni się gatunki i siedliska morskie, zapobiega spadkowi naturalnej różnorodności biologicznej będącemu skutkiem działalności człowieka, a równowaga funkcjonowania różnorodnych składników biologicznych jest zachowana;

b) właściwości hydromorfologiczne, fizyczne i chemiczne ekosystemów, w tym właściwości będące skutkiem działalności człowieka na danym obszarze, umożliwiając normalne funkcjonowanie ekosystemów, jak opisano powyżej. Substancje i energia wprowadzane do środowiska morskiego przez człowieka nie powodują efektów zanieczyszczenia.

Dobry stan środowiska jest określany na poziomie regionu lub podregionu morskiego, o których mowa w art. 4, na podstawie ogólnych wskaźników jakości opisanych w załączniku I. W celu osiągnięcia dobrego stanu środowiska stosowane jest zarządzanie, które można dostosować, opracowane na podstawie podejścia opartego na ekosystemie służące stopniowemu osiągnięciu dobrego stanu środowiska;

- 6) „kryteria” oznaczają charakterystyczne cechy techniczne ściśle powiązane z ogólnymi wskaźnikami jakości;
- 7) „cel środowiskowy” oznacza jakościowe lub ilościowe określenie pożądanego stanu różnych składników wód morskich w odniesieniu do każdego regionu lub podregionu morskiego. Cele środowiskowe są ustalane zgodnie z art. 10;
- 8) „zanieczyszczenie” oznacza spowodowane przez działalność człowieka bezpośrednie lub pośrednie wprowadzanie do środowiska morskiego substancji lub energii, w tym również podmorski hałas będący wynikiem działalności człowieka, które powoduje lub może powodować negatywne skutki, takie jak szkody w żywych zasobach i ekosystemach morskich, zagrożenie dla zdrowia ludzkiego, utrudnienia w działalności morskiej, w tym dla rybołówstwa, turystyki i rekreacji, oraz w innych zgodnych z prawem sposobach korzystania z morza, jak również pogorszenie jakości użytkowanej wody morskiej i zmniejszenie walorów estetycznych lub też — ogólnie — pogorszenie możliwości zrównoważonego użytkowania zasobów i usług morskich;
- 9) „obszar szczególny” oznacza obszar wód morskich państwa członkowskiego, w odniesieniu do którego to obszaru nie można osiągnąć celów środowiskowych przy użyciu środków podejmowanych przez to państwo członkowskie z powodów wymienionych w art. 14;
- 10) „współpraca regionalna” oznacza współpracę i koordynację działalności państw członkowskich oraz, w miarę możliwości, państwach trzecich graniczących z tym samym regionem lub podregionem morskim w celu rozwoju i wdrożenia strategii morskich;
- 11) „regionalna konwencja morska” oznacza wszelkie konwencje międzynarodowe lub umowy międzynarodowe wraz z ich organami decyzyjnymi, ustanowione w celu ochrony środowiska morskiego regionów morskich, o których mowa w art. 4, takie jak Konwencja o ochronie środowiska morskiego obszaru Morza Bałtyckiego, Konwencja o ochronie środowiska morskiego północno-wschodniego Atlantyku oraz Konwencja o środowisku morskim i regionie przybrzeżnym Morza Śródziemnego.

Artykuł 4

Regiony i podregiony morskie

1. Wypełniając zobowiązania nałożone przez niniejszą dyrektywę, państwa członkowskie uwzględniają należycie fakt, że wody morskie podlegające ich suwerenności lub jurysdykcji stanowią integralną część następujących regionów morskich:

- a) Morze Bałtyckie;
- b) północno-wschodni Ocean Atlantycki;
- c) Morze Śródziemne;
- d) Morze Czarne.

2. W celu uwzględnienia specyficznych uwarunkowań danego obszaru państwa członkowskie mogą wdrożyć niniejszą dyrektywę, stosując na odpowiednim poziomie dalszy podział wód morskich, o których mowa w ust. 1, pod warunkiem że podział ten zostanie dokonany w sposób zgodny z podziałem na następujące podregiony morskie:

- a) na północno-wschodnim Oceanie Atlantyckim:
 - (i) Morze Północne, łącznie z cieśniną Kattegat i kanałem La Manche;
 - (ii) Morze Celtyckie;
 - (iii) Zatoka Biskajska oraz wybrzeże Półwyspu Iberyjskiego;
 - (iv) na Oceanie Atlantyckim, makaronezyjski region biogeograficzny, obejmujący wody wokół Azorów, Madery oraz Wysp Kanaryjskich;
- b) na Morzu Śródziemnym:
 - (i) zachodnie Morze Śródziemne;
 - (ii) Morze Adriatyckie;
 - (iii) Morze Jońskie i środkowa część Morza Śródziemnego;
 - (iv) Morze Egejskie-Lewantyńskie.

Państwa członkowskie informują Komisję o wszelkich dokonanych podziałach w terminie określonym w art. 24 ust. 1 akapit pierwszy, ale mogą dokonywać zmian tych podziałów po zakończeniu oceny wstępnej, o której mowa w art. 5 ust. 2 lit. a) pkt (i).

Artykuł 5

Strategie morskie

1. Każde państwo członkowskie opracowuje w odniesieniu do każdego danego regionu lub podregionu morskiego strategię morską dla jego wód morskich zgodnie z planem działania określonym w ust. 2 lit. a) i b).

2. Państwa członkowskie prowadzą współpracę służącą zagwarantowaniu koordynacji — w obrębie każdego regionu lub podregionu morskiego — środków wymaganych do osiągnięcia celów niniejszej dyrektywy, w szczególności poszczególnych elementów strategii morskich, o których mowa w lit. a) i b), w następujący sposób:

a) przygotowanie:

- (i) dokonanie, w terminie do ... (*), wstępnej oceny obecnego stanu środowiska danych wód oraz oddziaływaniu na nie wynikającemu z działalności człowieka, zgodnie z art. 8;
- (ii) ustalenie, w terminie do ... (*), dobrego stanu środowiska dla danych wód, zgodnie z art. 9 ust. 1;
- (iii) określenie, w terminie do ... (**), szeregu celów środowiskowych i związanych z nimi wskaźników, zgodnie z art. 10 ust. 1;
- (iv) opracowanie i wdrożenie, w terminie do ... (***), chyba że określono inaczej w odpowiednich przepisach wspólnotowych, programu monitorowania dla bieżącej oceny oraz regularnego uaktualniania celów, zgodnie z art. 11 ust. 1;

b) programy środków:

- (i) opracowanie, najpóźniej do 2016 r., programu środków mających na celu osiągnięcie lub zachowanie dobrego stanu środowiska, zgodnie z art. 13 ust. 1, 2 i 3,
- (ii) wejście w życie programu, o którym mowa w pkt (i) najpóźniej do 2018 r., zgodnie z art. 13 ust. 7.

3. Państwa członkowskie posiadające granice w tym samym regionie lub podregionie morskim objętym niniejszą dyrektywą, gdzie stan morza jest na tyle krytyczny, że konieczne jest natychmiastowe działanie, powinny dążyć do uzgodnienia planu działania zgodnie z ust. 1, który zakłada wcześniejsze wejście w życie programów środków. W takich przypadkach:

a) właściwe państwa członkowskie informują Komisję o swoim zmienionym harmonogramie i postępują zgodnie z nim;

b) Komisję wzywa się do rozważenia zaoferowania działań wspierających państwa członkowskie w zwiększonych staraniach na rzecz polepszenia środowiska morskiego przez uczynienie danego regionu projektem pilotażowym.

4. Państwa członkowskie opracowują i wdrażają wszystkie elementy strategii morskich, o których mowa w ust. 2 lit. a) i b), lecz nie muszą przy tym podejmować szczególnych kroków, jeśli nie występuje znaczne zagrożenie dla środowiska morskiego lub gdyby koszty były nieproporcjonalnie wysokie, biorąc pod uwagę zagrożenia dla środowiska morskiego.

(*) 4 lata od daty wejścia w życie niniejszej dyrektywy.

(**) 5 lat od daty wejścia w życie niniejszej dyrektywy.

(***) 6 lat od daty wejścia w życie niniejszej dyrektywy.

W przypadku gdy państwo członkowskie nie podejmuje żadnych kroków z któregośkolwiek z wymienionych powodów, państwo to przekazuje Komisji konieczne uzasadnienie jego decyzji.

Artykuł 6

Współpraca regionalna

1. W celu osiągnięcia koordynacji, o której mowa w art. 5 ust. 2, w miarę możliwości i w razie potrzeby, państwa członkowskie wykorzystują istniejące regionalne struktury współpracy instytucjonalnej obejmujące dany region lub podregion morski, w tym struktury stworzone na mocy regionalnych konwencji morskich.

2. Do celów niniejszej dyrektywy w obrębie każdego regionu lub podregionu morskiego państwa członkowskie dokładają wszelkich starań przy wykorzystaniu odpowiednich forów międzynarodowych, w tym mechanizmów i struktur przewidzianych w regionalnych konwencjach morskich, aby skoordynować swoje działania z działaniami państw trzecich, posiadających w tym samym regionie lub podregionie morskim wody podlegające ich suwerenności lub jurysdykcji.

W tym kontekście państwa członkowskie opierają się w możliwie największym stopniu na odpowiednich istniejących programach i działaniach w ramach struktur powstałych na mocy umów międzynarodowych, takich jak regionalne konwencje morskie.

Koordynacja i współpraca są rozszerzane, w odpowiednich przypadkach, na wszystkie państwa członkowskie na obszarze zlewni każdego regionu lub podregionu morskiego, w tym na państwa śródlądowe, w celu umożliwienia państwom członkowskim w tym regionie lub podregionie morskim wypełnienia ich zobowiązań nałożonych na mocy niniejszej dyrektywy, przy wykorzystaniu istniejących struktur współpracy opisanych w niniejszej dyrektywie lub dyrektywie 2000/60/WE.

Artykuł 7

Właściwe organy

1. W terminie do ... (****) państwa członkowskie wyznaczają dla każdego danego regionu lub podregionu morskiego organ lub organy właściwe w sprawach dotyczących wdrożenia niniejszej dyrektywy w odniesieniu do wód morskich podlegających danemu państwu.

W terminie do ... (*****) państwa członkowskie przekazują Komisji wykaz wyznaczonych właściwych organów wraz z informacjami wymienionymi w załączniku II.

(****) 3 lata po dacie wejścia w życie niniejszej dyrektywy.

(*****) 42 miesiące po dacie wejścia w życie niniejszej dyrektywy.

Jednocześnie państwa członkowskie wysyłają Komisji wykaz swoich właściwych organów przy tych organach międzynarodowych, w których pracach uczestniczą i które są właściwe dla wdrażania niniejszej dyrektywy.

Państwa członkowskie położone na obszarze zlewni każdego regionu lub podregionu morskiego wyznaczają również właściwy organ lub organy do celów współpracy i koordynacji, o których mowa w art. 6.

2. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o wszelkich zmianach dotyczących informacji przekazanych zgodnie z ust. 1 w ciągu sześciu miesięcy od daty wprowadzenia w życie każdej zmiany.

ROZDZIAŁ II

STRATEGIE MORSKIE: PRZYGOTOWANIA

Artykuł 8

Ocena

1. Państwa członkowskie sporządzają wstępną ocenę swoich wód morskich, która uwzględni istniejące dane, jeśli są one dostępne, oraz zawiera następujące elementy:

- analizę podstawowych właściwości i obecnego stanu środowiska tych wód na podstawie przykładowego wykazu elementów określonego w tabeli 1 w załączniku III, uwzględniającą właściwości fizykochemiczne, typy siedlisk, składniki biologiczne oraz hydromorfologię;
- analizę dominujących presji i oddziaływań, łącznie z działalnością człowieka, wywieranych na właściwości oraz stan środowiska tych wód, na podstawie przykładowego wykazu elementów określonego w tabeli 2 w załączniku III, uwzględniającą jakościowe i ilościowe aspekty zróżnicowanych presji oraz dające się wyróżnić tendencje;
- ekonomiczną i społeczną analizę użytkowania tych wód oraz analizę kosztów degradacji środowiska morskiego.

2. Analizy, o których mowa w ust. 1, uwzględniają elementy dotyczące wód przybrzeżnych, przejściowych i terytorialnych objętych stosownymi przepisami dyrektywy 2000/60/WE. W analizach tych uwzględnia się również lub stosuje jako podstawę inne stosowne oceny, takie jak przeprowadzone wspólnie w ramach regionalnych konwencji morskich, tak aby możliwe było dokonanie kompleksowej oceny stanu środowiska morskiego.

Artykuł 9

Określenie dobrego stanu środowiska

1. W oparciu o wstępną ocenę przeprowadzoną zgodnie z art. 8 ust. 1 państwa członkowskie w odniesieniu do każdego danego regionu lub podregionu morskiego określają dla wód morskich zestaw właściwości typowych dla dobrego stanu środowiska, w oparciu o ogólne wskaźniki jakości wymienione w załączniku I oraz kryteria i standardy metodologiczne, o których mowa w ust. 3 niniejszego artykułu.

Państwa członkowskie uwzględniają przykładowy wykaz elementów zawarty w załączniku III, a w szczególności właściwości fizykochemiczne, typy siedlisk, właściwości biologiczne oraz hydromorfologię.

2. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o ocenie dokonanej zgodnie z art. 8 ust. 1 oraz o ustaleniach dokonanych zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu w ciągu trzech miesięcy od dokonania tych ustaleń.

3. Kryteria i standardy metodologiczne określania dobrego stanu środowiska, które mają służyć zmianie innych niż istotne elementów niniejszej dyrektywy poprzez jej uzupełnienie, są określone na podstawie załącznika I i III, zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 23 ust. 3, w terminie do ... (*), w taki sposób, aby zapewnić spójność i umożliwić porównanie, w jakim stopniu udaje się osiągnąć dobry stan środowiska w regionach i podregionach morskich. Przed zaproponowaniem takich kryteriów i standardów Komisja konsultuje się z wszystkimi zainteresowanymi stronami, w tym z regionalnymi konwencjami morskimi.

Artykuł 10

Określenie celów środowiskowych

1. Na podstawie oceny wstępnej przeprowadzonej zgodnie z art. 8 ust. 1 państwa członkowskie określają w odniesieniu do każdego regionu lub podregionu morskiego kompleksowy zestaw celów środowiskowych i związanych z nimi wskaźników odnoszący się do ich wód morskich w celu ukierunkowania działań na rzecz osiągnięcia dobrego stanu środowiska w środowisku morskim, biorąc pod uwagę przykładowy wykaz właściwości określony w załączniku IV.

Przy opracowywaniu tych celów i wskaźników państwa członkowskie uwzględniają ciągłe stosowanie odpowiednich, istniejących celów środowiskowych określonych dla tych samych wód na poziomie krajowym, wspólnotowym lub międzynarodowym, zapewniając wzajemną zgodność tych celów.

2. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o określonych przez siebie celach środowiskowych w ciągu trzech miesięcy od ich określenia.

Artykuł 11

Programy monitorowania

1. Na podstawie oceny wstępnej przeprowadzonej zgodnie z art. 8 ust. 1 państwa członkowskie określają i realizują skoordynowane programy monitorowania służące prowadzeniu bieżącej oceny stanu środowiska ich wód morskich na podstawie przykładowego wykazu zawartego w załączniku III i wykazu zawartego w załączniku V oraz w odniesieniu do celów środowiskowych określonych zgodnie z art. 10.

(*) 2 lata od wejścia w życie niniejszej dyrektywy.

Programy monitorowania opierają się na stosownych przepisach dotyczących oceny i monitorowania, ustanowionych w ramach prawodawstwa wspólnotowego lub umów międzynarodowych oraz są zgodne z tymi przepisami.

2. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o programach monitorowania w ciągu trzech miesięcy od ich określenia.

3. Specyfikacje i ujednolicone metody monitorowania i oceny, które uwzględniają istniejące zobowiązania i umożliwiają porównywanie wyników monitorowania i oceny oraz które służą zmianie innych niż istotne elementów niniejszej dyrektywy przez jej uzupełnienie, są przyjmowane zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 23 ust. 3.

Artykuł 12

Powiadomienia i opinia Komisji

Na podstawie wszystkich powiadomień otrzymanych zgodnie z art. 9 ust. 2, art. 10 ust. 2 i art. 11 ust. 2 w odniesieniu do każdego regionu lub podregionu morskiego Komisja wydaje każdemu państwu członkowskiemu opinię na temat tego, czy elementy zawarte w powiadomieniu tworzą odpowiednie ramy spełniające wymogi niniejszej dyrektywy.

Przygotowując opinię, Komisja uwzględnia spójność ram w obrębie różnych regionów i podregionów morskich oraz w całej Wspólnocie i może zwrócić się do zainteresowanych państw członkowskich o dostarczenie wszelkich niezbędnych dodatkowych informacji, które są niezbędne.

ROZDZIAŁ III

STRATEGIE MORSKIE: PROGRAMY ŚRODKÓW

Artykuł 13

Programy środków

1. W odniesieniu do każdego regionu lub podregionu morskiego państwa członkowskie określają środki, które należy zastosować, aby osiągnąć lub utrzymać dobry stan środowiska na ich wodach morskich, jak określono w art. 9 ust. 1.

Środki te są opracowywane na podstawie oceny wstępnej przeprowadzonej zgodnie z art. 8 ust. 1 oraz w odniesieniu do celów środowiskowych określonych zgodnie z art. 10 ust. 1, jak również przy uwzględnieniu rodzajów środków wymienionych w załączniku VI.

2. Państwa członkowskie włączają środki opracowane zgodnie z ust. 1 do programu środków, biorąc pod uwagę właściwe środki wymagane na mocy prawodawstwa wspólnotowego, w szczególności dyrektywy 2000/60/WE, lub umów międzynarodowych.

3. Przygotowując program środków zgodnie z ust. 2, państwa członkowskie w należyty sposób uwzględniają zrównoważony rozwój, a w szczególności społeczny i gospodarczy wpływ planowanych środków.

Przed wprowadzeniem jakiegokolwiek nowego środka państwa członkowskie dopilnowują, by były one opłacalne i technicznie wykonalne oraz przeprowadzają oceny oddziaływania, w tym analizy kosztów i korzyści.

4. Programy środków ustanowione na mocy niniejszego artykułu powinny zawierać takie środki, jak wykorzystanie specjalnych obszarów ochrony, zgodnie z dyrektywą 92/43/EWG, obszarów specjalnej ochrony, zgodnie z dyrektywą 79/409/EWG, oraz chronionych obszarów morskich zgodnie z ustaleniami Wspólnoty i zainteresowanych państw członkowskich w ramach umów międzynarodowych lub regionalnych, których są stronami.

W tym kontekście państwa członkowskie powinny zapewnić, by obszary te stały się częścią spójnej i reprezentatywnej sieci chronionych obszarów morskich.

5. Państwa członkowskie wskazują w swoich programach sposób wdrażania środków oraz określają, w jaki sposób przyczynią się one do osiągnięcia celów środowiskowych ustanowionych zgodnie z art. 10 ust. 1.

6. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję i wszystkie inne zainteresowane państwa członkowskie o swoich programach środków w ciągu trzech miesięcy od ich ustanowienia.

7. Z zastrzeżeniem art. 16 państwa członkowskie zapewniają, by programy były wdrożone w ciągu dwóch lat od ich ustanowienia.

Artykuł 14

Wyjątki

1. Państwo członkowskie może określić szczególny obszar na terenie swoich wód morskich, gdzie z jakiegokolwiek powodu wymienionego w lit. a)-d) cele środowiskowe nie mogą zostać osiągnięte za pomocą środków przyjętych przez to państwo członkowskie lub — z powodów, o których mowa w lit. e) — nie mogą zostać osiągnięte w określonym przedziale czasowym:

a) działanie lub brak działania, za które dane państwo członkowskie nie jest odpowiedzialne;

b) przyczyny naturalne;

c) siła wyższa;

d) zmiany właściwości wód morskich spowodowane przez działania podjęte z ważnych względów interesu publicznego, które zostały uznane za istotniejsze niż negatywne oddziaływanie na środowisko, w tym oddziaływanie transgraniczne;

e) warunki naturalne, które nie pozwalają na szybką poprawę stanu danych wód morskich.

Dane państwo członkowskie wyraźnie określa ten obszar w swoim programie środków i przekazuje Komisji uzasadnienie jego opinii. Przy określaniu obszarów specjalnych państwa członkowskie uwzględniają konsekwencje dla państw członkowskich w danym regionie lub podregionie morskim.

Dane państwo członkowskie podejmuje właściwe środki *ad hoc* służące dalszemu dążeniu do osiągnięcia celów środowiskowych, aby zapobiec postępującemu pogarszaniu się stanu wód morskich z powodów określonych w lit. b), c) lub d), oraz służące złagodzeniu niekorzystnego oddziaływania na poziomie danego regionu lub podregionu morskiego lub w wodach morskich innych państw członkowskich.

2. W sytuacji przewidzianej w ust. 1 lit. d) państwa członkowskie dbają o to, by zmiany w sposób trwały nie wykluczały osiągnięcia dobrego stanu środowiska na poziomie danego regionu lub podregionu morskiego lub w wodach morskich innych państw członkowskich ani nie zagrażały osiągnięciu takiego stanu.

3. Środki *ad hoc*, o których mowa w ust. 1 akapit trzeci, są w stopniu, w jakim jest to wykonalne, włączane do programu środków.

Artykuł 15

Zalecenie działania Wspólnoty

1. W przypadku stwierdzenia przez państwo członkowskie występowania problemu, który oddziałuje na stan środowiska jego wód morskich i który nie może zostać rozwiązany za pomocą środków przyjętych na poziomie krajowym, lub który jest powiązany z inną polityką Wspólnoty lub umową międzynarodową, państwo to informuje o tym Komisję i przekazuje uzasadnienie będące podstawą jego opinii.

Komisja reaguje w terminie nieprzekraczającym sześciu miesięcy.

2. Jeśli wymagane jest działanie instytucji Wspólnoty, państwa członkowskie zwracają się do Komisji i Rady z odpowiednimi zaleceniami co do środków dotyczących problemów, o których mowa w ust. 1. O ile stosowne przepisy wspólnotowe nie stanowią inaczej, Komisja reaguje na każde z takich zaleceń w terminie nie przekraczającym sześciu miesięcy i, w stosownych przypadkach, w odpowiedni sposób je uwzględnia przy przedstawianiu związanych z nimi wniosków Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

Artykuł 16

Powiadomienia i opinia Komisji

Na podstawie powiadomień o programach środków dokonywanych zgodnie z art. 13 ust. 6 Komisja wydaje każdemu państwu

członkowskiemu opinię na temat tego, czy programy, o których powiadomiły one Komisję, stanowią właściwe ramy do osiągnięcia dobrego stanu środowiska określonego zgodnie z art. 9 ust. 1.

Przygotowując opinię, Komisja uwzględnia spójność programów środków w całej Wspólnocie i może zwrócić się do zainteresowanych państw członkowskich o dostarczenie wszelkich niezbędnych dodatkowych informacji, które są dostępne.

ROZDZIAŁ IV

AKTUALIZACJA, SPRAWOZDANIA I INFORMOWANIE SPOŁECZYSTWA

Artykuł 17

Aktualizacja

1. Państwa członkowskie dbają o to, by strategie morskie dotyczące każdego danego regionu lub podregionu morskiego były uaktualniane.

2. Do celów ust. 1 państwa członkowskie dokonują w sposób skoordynowany, o czym mowa w art. 5, przeglądu następujących elementów swoich strategii morskich co sześć lat od momentu ich pierwotnego określenia:

- a) pierwotnej oceny i ustalenia dobrego stanu środowiska, przewidzianych odpowiednio w art. 8 ust. 1 oraz art. 9 ust. 1;
- b) celów środowiskowych określonych zgodnie z art. 10 ust. 1;
- c) programów monitorowania określonych zgodnie z art. 11 ust. 1;
- d) programów środków określonych zgodnie z art. 13 ust. 2.

3. Szczegóły dotyczące aktualizacji przeprowadzonych w następstwie przeglądów przewidzianych w ust. 2 są przesyłane Komisji, regionalnym konwencjom morskim i pozostałym zainteresowanym państwom członkowskim w ciągu trzech miesięcy po ich opublikowaniu zgodnie z art. 19 ust. 2.

4. Artykuły 12 i 16 stosuje się odpowiednio do przepisów niniejszego artykułu.

Artykuł 18

Sprawozdania okresowe

W ciągu trzech lat po opublikowaniu każdego programu środków lub jego aktualizacji zgodnie z art. 19 ust. 2 państwa członkowskie przedstawiają Komisji krótkie sprawozdanie okresowe opisujące postępy we wdrażaniu tego programu.

Artykuł 19

Informowanie społeczeństwa i konsultacje

1. Zgodnie z odpowiednim obowiązującym prawodawstwem Wspólnoty państwa członkowskie zapewniają, by wszystkie zainteresowane strony odpowiednio wcześniej miały zapewnioną rzeczywistą możliwość uczestniczenia we wdrażaniu niniejszej dyrektywy.

2. Państwa członkowskie publikują i publicznie udostępniają podsumowania następujących elementów strategii morskich lub dotyczących ich uaktualnień, umożliwiając zgłaszanie do nich uwag:

- a) wstępna ocena i określenie dobrego stanu środowiska, przewidziane odpowiednio w art. 8 ust. 1 oraz art. 9 ust. 1;
- b) cele środowiskowe określone zgodnie z art. 10 ust. 1;
- c) programy monitorowania określone zgodnie z art. 11 ust. 1;
- d) programy środków określone zgodnie z art. 13 ust. 2.

3. Odnośnie do dostępu do informacji na tematy związane ze środowiskiem zastosowanie ma dyrektywa 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylająca dyrektywę Rady 90/313/EWG⁽¹⁾.

Państwa członkowskie zapewniają Komisji, do celów wykonywania przez nią zadań związanych z niniejszą dyrektywą, dostęp do tych danych i informacji oraz prawo korzystania z nich, zgodnie z dyrektywą 2007/2/WE.

Artykuł 20

Sprawozdania Komisji

1. Komisja publikuje pierwsze sprawozdanie oceniające wdrożenie niniejszej dyrektywy w ciągu dwóch lat po otrzymaniu wszystkich programów środków, a najpóźniej do 2021 roku.

Komisja publikuje kolejne sprawozdania co sześć lat. Komisja przekazuje sprawozdania Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

2. Sprawozdania przewidziane w ust. 1 obejmują:

- a) przegląd postępów we wdrażaniu niniejszej dyrektywy;
- b) przegląd stanu środowiska morskiego we Wspólnocie, w koordynacji z Europejską Agencją Środowiska i odpowied-

⁽¹⁾ Dz.U. L 41 z 14.2.2003, str. 26.

nimi regionalnymi organizacjami morskimi i organizacjami rybołówstwa oraz konwencjami;

- c) analizę strategii morskich oraz propozycje ich udoskonalenia;
- d) streszczenie informacji otrzymanych od państw członkowskich zgodnie z art. 12 i 16 oraz przeprowadzonych przez Komisję zgodnie z art. 16 ocen informacji otrzymanych od państw członkowskich zgodnie z art. 15;
- e) streszczenie odpowiedzi do każdego ze sprawozdań przedstawionych Komisji przez państwa członkowskie zgodnie z art. 18;
- f) streszczenie odpowiedzi do uwag przedstawionych przez Parlament Europejski i Radę w sprawie poprzednich strategii morskich;
- g) streszczenie sposobu, w jaki inne stosowne polityki Wspólnoty przyczyniają się do osiągnięcia celów niniejszej dyrektywy.

Artykuł 21

Przegląd niniejszej dyrektywy

Komisja dokona przeglądu niniejszej dyrektywy w terminie do ... (*) i w razie konieczności zaproponuje wszelkie niezbędne zmiany.

ROZDZIAŁ V

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 22

Dostosowania techniczne

1. Załączniki III, IV i V można dostosować do postępu naukowego i technicznego zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą określoną w art. 23 ust. 3, biorąc pod uwagę okresy przeglądu i aktualizacji strategii morskich określone w art. 17 ust. 2.

2. Zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 23 ust. 2

- a) można przyjąć standardy metodologiczne dotyczące stosowania załączników I, III, IV oraz V;
- b) można przyjąć formaty techniczne do celów przekazywania i przetwarzania danych, w tym danych statystycznych i kartograficznych.

^(*) 15 lat od daty wejścia w życie niniejszej dyrektywy.

Artykuł 23

Komitet regulacyjny

1. Komisję wspomaga komitet.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 i 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem przepisów art. 8 tej decyzji.

Okres, o którym mowa w art. 5 ust. 6 decyzji 1999/468/WE, ustala się na trzy miesiące.

3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5a ust. 1-4 oraz art. 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem przepisów jej art. 8.

Artykuł 24

Transpozycja

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy najpóźniej w terminie do ... (*). Teksty tych przepisów przekazują niezwłocznie Komisji.

Wspomniane przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub takie odniesienie towarzyszy ich oficjalnej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

3. Państwa członkowskie nieposiadające wód morskich wprowadzają w życie wyłącznie te przepisy, które są konieczne do spełnienia wymogów określonych w art. 6 dotyczących współpracy regionalnej i art. 7 dotyczących właściwych organów.

Jeżeli takie przepisy obowiązują już na mocy prawa krajowego, dane państwa członkowskie przekazują Komisji tekst tych przepisów.

Artykuł 25

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 26

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w ... dnia

W imieniu Parlamentu Europejskiego

...

Przewodniczący

W imieniu Rady

...

Przewodniczący

(*) 3 lata od daty wejścia w życie niniejszej dyrektywy.

ZAŁĄCZNIK I

OGÓLNE WSKAŹNIKI JAKOŚCI, KTÓRE NALEŻY ROZWAŻYĆ PODCZAS OKREŚLANIA DOBREGO STANU ŚRODOWISKA O KTÓRYM MOWA W ART. 3 PKT 5, ART. 9 UST. 1, ART. 9 UST. 3 I ART. 22

- 1) Wszystkie elementy morskiego łańcucha pokarmowego, w stopniu, w jakim są znane, występują w normalnych ilościach i zróżnicowaniu.
- 2) Gatunki obce wprowadzone do ekosystemu w wyniku działalności człowieka utrzymują się na poziomie, który nie powoduje szkodliwych zmian w ekosystemach.
- 3) Populacje wszystkich ryb i skorupiaków eksploatowanych w celach handlowych utrzymują się w bezpiecznych granicach biologicznych.
- 4) Do minimum ogranicza się eutrofizację wywołaną przez działalność człowieka, a w szczególności jej niekorzystne skutki.
- 5) Gatunki i siedliska odznaczają się rozmieszczeniem, liczebnością i jakością odpowiadającą dominującym warunkom fizjograficznym, geograficznym i klimatycznym. Utrzymana jest różnorodność biologiczna.
- 6) Integralność dna morskiego utrzymuje się na poziomie zabezpieczającym funkcje ekosystemów.
- 7) Stała zmiana właściwości hydrograficznych nie ma niekorzystnego wpływu na ekosystemy morskie.
- 8) Stężenie substancji zanieczyszczających utrzymuje się na poziomie, który nie wywołuje skutków charakterystycznych dla zanieczyszczenia.
- 9) Poziom substancji zanieczyszczających w rybach i owocach morza przeznaczonych do spożycia przez ludzi nie przekracza poziomów ustanowionych w prawodawstwie Wspólnoty ani innych istotnych norm.
- 10) Właściwości ani ilość znajdujących się w wodzie morskiej odpadów nie powodują szkód w środowisku morskim;
- 11) Wprowadzenie energii, w tym hałasu podwodnego, nie ma negatywnego wpływu na środowisko morskie.

W celu określenia cech dobrego stanu środowiska w regionie lub podregionie morskim, o czym mowa w art. 9 ust. 1, państwa członkowskie biorą pod uwagę wszystkie ogólne wskaźniki jakości wymienione w niniejszym załączniku po to, by zidentyfikować te wskaźniki, które mają być zastosowane do określenia dobrego stanu środowiska w tym regionie lub podregionie morskim. W przypadku gdy państwo członkowskie uważa, że zastosowanie jednego lub kilku spośród tych wskaźników nie jest odpowiednie, państwo to przekazuje Komisji uzasadnienie w ramach powiadomienia sporządzonego zgodnie z art. 9 ust. 2.

ZAŁĄCZNIK II

WŁAŚCIWE ORGANY O KTÓRYCH MOWA W ART. 7 UST. 1

- 1) Nazwa i adres właściwego organu lub organów — oficjalna nazwa i adres zgłoszonego właściwego organu lub właściwych organów.
- 2) Status prawny właściwego organu lub właściwych organów — krótki opis statusu prawnego właściwego organu lub właściwych organów.
- 3) Zakres odpowiedzialności — krótki opis obowiązków prawnych i administracyjnych właściwego organu lub organów i ich rola w odniesieniu do przedmiotowych wód morskich.
- 4) Członkostwo — w przypadku gdy właściwy organ lub organy działają jako organy koordynujące w stosunku do innych właściwych organów, wymagany jest wykaz tych organów wraz ze streszczeniem relacji instytucjonalnych ustanowionych w celu zapewnienia koordynacji.
- 5) Koordynacja regionalna lub na szczeblu podregionu — wymagane jest streszczenie mechanizmów ustanowionych w celu zapewnienia koordynacji pomiędzy państwami członkowskimi, których wody morskie należą do tego samego regionu lub podregionu morskiego.

ZAŁĄCZNIK III

WŁAŚCIWOŚCI, PRESJE I ODDZIAŁYWANIA O KTÓRYCH MOWA W ART. 8 UST. 1, ART. 9 UST. 1, ART. 9 UST. 3, ART. 11 UST. 1 ORAZ ART. 22

Tabela 1

Właściwości

Właściwości fizyczne i chemiczne	<ul style="list-style-type: none"> — Topografia i batymetria dna morskiego. — Roczny i sezonowy rozkład temperatur oraz pokrywa lodowa, obecna prędkość, wypływanie wód głębinowych, ekspozycja wobec fal morskich, mieszanie wód, mętność wody, wymiana wód. — Przestrzenne i czasowe rozłożenie zasolenia. — Przestrzenne i czasowe rozłożenie składników biogenych (rozpuszczony azot nieorganiczny — DIN, azot całkowity — TN, rozpuszczony fosfor nieorganiczny — DIP, fosfor całkowity — DIP, całkowity węgiel organiczny — TOC) i tlenu. — Profile pH, pCO₂ lub analogiczne informacje wykorzystywane w celu pomiaru zakwaszenia środowiska morskiego.
Typy siedlisk	<ul style="list-style-type: none"> — Przeważające typy lub typ siedlisk na dnie morskim lub w słupie wody z opisem cech fizycznych i chemicznych, takich jak głębokość, rozkład temperatur wody, prądy wodne i inne przepływy, zasolenie, struktura i warstwy dna morskiego. — Identyfikacja i mapowanie szczególnych typów siedlisk, zwłaszcza uznanych lub określonych na mocy przepisów wspólnotowych (dyrektywa siedliskowa i dyrektywa ptasia) lub konwencji międzynarodowych jako przedmiot szczególnego zainteresowania pod względem naukowym lub różnorodności biologicznej. — Siedliska znajdujące się w obszarach, które zasługują na szczególną uwagę ze względu na ich cechy, lokalizację lub znaczenie strategiczne. Do tej kategorii można zaliczyć obszary podlegające intensywnym lub szczególnym presjom lub obszary, które zasługują na objęcie systemem szczególnej ochrony.
Cechy biologiczne	<ul style="list-style-type: none"> — Opis zbiorowisk biologicznych powiązanych z przeważającymi typami siedlisk na dnie morskim lub w słupie wody. Opis powinien zawierać informacje o typowych zbiorowiskach fitoplanktonu i zooplanktonu, w tym o typowych gatunkach oraz zmienności sezonowej i geograficznej. — Informacje o roślinach okrytonasiennych, makroglonach i bezkręgowej faunie dennej, w tym o składzie gatunkowym, biomasie i zmienności rocznej/sezonowej. — Informacje o strukturze populacji ryb, w tym bogactwie, rozmieszczeniu i strukturze wiekowej/wielkości populacji. — Opis dynamiki populacji, naturalnego i rzeczywistego obszaru występowania oraz stanu gatunków ssaków i gadów morskich występujących w danym regionie/podregionie morskim. — Opis dynamiki populacji, naturalnego i rzeczywistego obszaru występowania oraz stanu gatunków ptaków morskich występujących w danym regionie/podregionie morskim. — Opis dynamiki populacji, naturalnego i rzeczywistego obszaru występowania oraz stanu innych gatunków występujących w danym regionie/podregionie morskim, które objęte są przepisami wspólnotowymi lub umowami międzynarodowymi. — Wykaz czasowego występowania, bogactwo oraz rozmieszczenie przestrzenne egzotycznych gatunków obcych lub, w razie konieczności, odrębnych genetycznie gatunków rodzimych, które są obecne w danym regionie/podregionie morskim.
Inne cechy	<ul style="list-style-type: none"> — Opis sytuacji w zakresie substancji chemicznych, w tym substancji chemicznych stwarzających powody do obaw, zanieczyszczenia osadami, gorących punktów, zagadnień dotyczących zdrowia oraz skażenia fauny i flory (zwłaszcza fauny i flory przeznaczonej do spożycia przez ludzi). — Opis innych cech typowych lub szczególnych dla danego regionu lub podregionu morskiego.

Tabela 2

Presje i oddziaływania

Straty fizyczne	<ul style="list-style-type: none"> — Przygłuszanie (np. przez sztuczne struktury, wyładunek urobku z pogłębiania). — Kolmatacja (np. przez stałe struktury).
Szkody fizyczne	<ul style="list-style-type: none"> — Zmiany zamulenia (np. przez odprowadzanie ścieków, zwiększenie wycieków, pogłębianie). — Abrazja (np. przez wodniactwo, zakotwiczanie, połowy handlowe). — Ekstrakcja selektywna (np. przez połowy handlowe, mechaniczne pogłębianie dna, niszczenie środowiska morskiego przez sieci rybackie).
Inne szkody fizyczne	<ul style="list-style-type: none"> — Hałas podwodny (np. korzystanie z łodzi motorowych, działalność sejsmiczna). — Odpady wyrzucane do morza.
Zakłócanie naturalnych procesów hydrologicznych	<ul style="list-style-type: none"> — Znaczące zmiany systemu termicznego (np. odprowadzanie ścieków, elektrownie). — Znaczące zmiany poziomu zasolenia (np. przez konstrukcje ograniczające przepływy wody, pobór wody).
Skażenie substancjami niebezpiecznymi	<ul style="list-style-type: none"> — Wprowadzanie związków syntetycznych (np. określone w dyrektywie 2000/60/WE substancje priorytetowe istotne dla środowiska morskiego, substancje aktywne biologicznie, pestycydy, środki chroniące przed osadzeniem się brudu, środki farmaceutyczne, np. na skutek strat ze źródeł rozproszonych, przypadkowego zanieczyszczenia przez statki, opadów atmosferycznych). — Wprowadzanie związków niesyntetycznych (np. metali ciężkich, węglodorów, np. na skutek przypadkowego zanieczyszczenia przez statki, opadów atmosferycznych, poprzez ścieki wypływające z rzek). — Wprowadzanie radionuklidów.
Wzbogacenie tkanki odżywczej i organicznej	<ul style="list-style-type: none"> — Wprowadzanie azotu i fosforu (np. bezpośrednie zrzuty ze źródeł punktowych, straty ze źródeł rozproszonych, w tym rolnictwa, opady atmosferyczne). — Wzbogacenie organiczne (np. fermy na morzu, ścieki wypływające z rzek).
Zakłócenia biologiczne	<ul style="list-style-type: none"> — Wprowadzanie patogenów drobnoustrojowych. — Wprowadzanie gatunków obcych i przemieszczanie. — Eksploatacja selektywna gatunków (np. połowy handlowe i rekreacyjne).

ZAŁĄCZNIK IV

PRZYKŁADOWY WYKAZ WŁAŚCIWOŚCI, KTÓRE NALEŻY UWZGLĘDNIĆ PRZY USTALANIU CELÓW ŚRODOWISKOWYCH O KTÓRYCH MOWA W ART. 10 UST. 1 I ART. 22

- 1) Odpowiednie uwzględnienie elementów charakteryzujących wody morskie podlegające suwerenności lub jurysdykcji państw członkowskich w danym regionie lub podregionie morskim.
 - 2) Potrzeba wyznaczenia: a) celów określających pożądane warunki na podstawie definicji dobrego stanu środowiska; b) wymiernych celów i związanych z nimi wskaźników umożliwiających monitorowanie i ocenę; oraz c) celów operacyjnych związanych z konkretnymi środkami wdrażającymi ułatwiającymi ich realizację.
 - 3) Specyfikacja docelowego lub utrzymywanego stanu środowiska i określenie tego stanu z uwzględnieniem wymiernych właściwości elementów charakteryzujących wody morskie państw członkowskich w danym regionie lub podregionie morskim.
 - 4) Spójność grupy celów; brak niezgodności pomiędzy nimi.
 - 5) Specyfikacja zasobów potrzebnych do osiągnięcia celów.
 - 6) Określanie celów, w tym ewentualnych celów pośrednich, wraz z terminami ich realizacji.
 - 7) Specyfikacja wskaźników służących do monitorowania postępu i ukierunkowania decyzji w zakresie zarządzania na osiąganie celów.
 - 8) W stosownych przypadkach, specyfikacja punktów odniesienia (docelowych i granicznych punktów odniesienia).
 - 9) Należyte uwzględnianie zagadnień społecznych i gospodarczych przy wyznaczaniu celów.
 - 10) Analiza grupy celów środowiskowych, towarzyszących im wskaźników oraz docelowych i granicznych punktów odniesienia opracowywanych w ramach celów środowiskowych przyjętych w art. 1 niniejszej dyrektywy dla określenia, czy realizacja celów mogłaby doprowadzić do osiągnięcia zgodnego z tymi celami stanu wód morskich podlegających władztwu lub znajdujących się pod jurysdykcją państw członkowskich w danym regionie morskim.
 - 11) Zgodność celów środowiskowych z celami, które Wspólnota i jej państwa członkowskie zobowiązały się osiągnąć na mocy właściwych umów międzynarodowych i regionalnych, z wykorzystaniem umów, które mają największe znaczenie dla danego regionu lub podregionu morskiego z myślą o osiągnięciu celów środowiskowych określonych w art. 1 niniejszej dyrektywy.
 - 12) Po zebraniu grupy celów i wskaźników należy je łącznie przeanalizować w świetle celów środowiskowych określonych w art. 1 niniejszej dyrektywy; pozwoli to ocenić, czy realizacja celów środowiskowych mogłaby doprowadzić do osiągnięcia zgodnego z tymi celami stanu środowiska morskiego.
-

ZAŁĄCZNIK V

PROGRAMY MONITOROWANIA O KTÓRYCH MOWA W ART. 11 UST. 1 I ART. 22

- 1) Dostarczanie informacji pozwalających na ocenę stanu środowiska oraz określenie działań pozostających do zrealizowania i postępów już dokonanych dla osiągnięcia dobrego stanu środowiska zgodnie z załącznikiem III oraz kryteriami i standardami metodologicznymi, które należy określić zgodnie z art. 9 ust. 3 niniejszej dyrektywy.
- 2) Zapewnianie generowania informacji umożliwiających identyfikację odpowiednich wskaźników celów środowiskowych przewidzianych w art. 10 niniejszej dyrektywy.
- 3) Zapewnianie generowania informacji umożliwiających ocenę oddziaływania środków, o których mowa w art. 13 niniejszej dyrektywy.
- 4) Włączanie działań pozwalających na określenie przyczyny zmian oraz wprowadzenie w rezultacie możliwych środków korygujących, które należy podjąć dla przywrócenia dobrego stanu środowiska w przypadku stwierdzenia odstępstw od oczekiwanego stanu.
- 5) Przekazywanie informacji o zanieczyszczających substancjach chemicznych występujących u gatunków przeznaczonych do spożycia przez ludzi z obszarów połowów handlowych.
- 6) Włączanie działań gwarantujących, że środki korygujące przyniosą oczekiwane zmiany i nie mają niepożądanych efektów ubocznych.
- 7) Grupowanie informacji według regionów i podregionów morskich zgodnie z art. 4 niniejszej dyrektywy.
- 8) Zapewnianie porównywalności podejść do oceny i metod oceny w ramach regionów i podregionów morskich lub pomiędzy nimi.
- 9) Opracowywanie specyfikacji technicznych i ujednoliconych metod monitorowania na poziomie Wspólnoty, aby umożliwić porównywanie informacji.
- 10) Zapewnianie w zakresie, w jakim jest to możliwe, zgodności z istniejącymi programami opracowywanymi na poziomie regionalnym i międzynarodowym w celu zwiększenia spójności między tymi programami oraz uniknięcia powielania działań, z wykorzystaniem tych wytycznych dotyczących monitorowania, które są najbardziej odpowiednie dla danego regionu lub podregionu morskiego.
- 11) Uwzględnianie w ocenie wstępnej przewidzianej w art. 8 niniejszej dyrektywy, oceny głównych zmian związanych z warunkami środowiska, a także, w razie konieczności, nowych i przyszłych zagadnień.
- 12) Uwzględnianie w ocenie wstępnej przewidzianej w art. 8 niniejszej dyrektywy odpowiednich elementów wymienionych w załączniku III, w tym ich naturalnej zmienności, jak również potrzeba przeprowadzenia oceny postępów w realizacji celów środowiskowych określonych w art. 10 ust. 1 niniejszej dyrektywy, z zastosowaniem, w odpowiednich przypadkach, ustalonych wskaźników oraz ich granicznych i docelowych punktów odniesienia.

ZAŁĄCZNIK VI

PROGRAMY ŚRODKÓW O KTÓRYCH MOWA W ART. 13 UST. 1 I ART. 22

- 1) Kontrole wstępne: środki zarządzania, które wpływają na dozwoloną intensywność działalności człowieka.
- 2) Kontrole końcowe: środki zarządzania, które wpływają na dozwolony stopień zakłóceń danego składnika ekosystemu.
- 3) Kontrole rozłożenia czasowego i przestrzennego: środki zarządzania, które wpływają na miejsce i moment dozwolonego działania.
- 4) Środki koordynacji zarządzania: narzędzia zapewniające koordynację zarządzania.
- 5) Bodźce ekonomiczne: środki zarządzania, które ze względu na interes gospodarczy zachęcają użytkowników ekosystemów morskich do działania w sposób pozwalający osiągnąć cel dobrego stanu środowiska.
- 6) Narzędzia łagodzące i narzędzia przywracania stanu: instrumenty zarządzania, które kierują działaniami człowieka w celu przywrócenia naruszonych składników ekosystemów morskich do poprzedniego stanu.
- 7) Komunikacja, udział zainteresowanych stron i wzrost świadomości społecznej.

UZASADNIENIE RADY

I. WSTĘP

W październiku 2005 r. Komisja przyjęła opracowany przez siebie wniosek ⁽¹⁾ dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej ramy działań Wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego (dyrektywa w sprawie strategii morskiej). W dniu 21 listopada 2005 r. wniosek ten przedstawiono Radzie.

Parlament Europejski przyjął swoją opinię po pierwszym czytaniu w dniu 13 listopada 2006 r.

Komitet Regionów przyjął swoją opinię w dniu 26 kwietnia 2006 r. ⁽²⁾.

Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny przyjął swoją opinię w dniu 20 kwietnia 2006 r. ⁽³⁾.

Rada przyjęła swoje wspólne stanowisko w dniu 23 lipca 2007 r.

II. CEL

Głównym celem proponowanej dyrektywy, którą należy postrzegać jako środowiskowy filar przyszłej unijnej polityki morskiej, jest określenie ram ochrony i zachowania środowiska morskiego, zapobiegania pogarszaniu się stanu tego środowiska oraz, w przypadkach gdy jest to możliwe, przywrócenie stanu tego środowiska na obszarach poddanych niekorzystnemu oddziaływaniu.

W tym celu państwa członkowskie mają opracować i wdrożyć strategie morskie służące osiągnięciu lub utrzymaniu dobrego stanu środowiska w środowisku morskim najpóźniej do 2021 r.

W strategiach morskich stosuje się podejście do zarządzania działalnością człowieka oparte na ekosystemie i umożliwiające trwałe użytkowanie zasobów i usług morskich.

Ponadto dyrektywa przyczynia się do spójności pomiędzy kierunkami polityk, umowami i środkami legislacyjnymi oddziałującymi na środowisko morskie oraz przyczyniłaby się do zapewnienia włączenia do nich kwestii dotyczących środowiska.

Podstawą pomyślnego wdrożenia dyrektywy jest współpraca na szczeblu regionalnym. W zamian dyrektywa przyczynia się do wzmocnienia działań na szczeblu międzynarodowym, w szczególności w kontekście regionalnych konwencji morskich dotyczących ochrony środowiska morskiego przez zapewnienie jasnych, wiążących ram prawnych, na podstawie których działałyby państwa członkowskie.

III. ANALIZA WSPÓLNEGO STANOWISKA

Część ogólna

We wspólnym stanowisku uwzględniono pewną liczbę poprawek Parlamentu Europejskiego zgłoszonych w pierwszym czytaniu, czy to w brzmieniu dosłownym, częściowo lub co do istoty. Stanowią one ulepszenie lub wyjaśnienie tekstu proponowanej dyrektywy. Wspólne stanowisko nie odzwierciedla jednak innych poprawek, ponieważ Rada uznała, że są one niepotrzebne lub nie do przyjęcia, lub ponieważ, w kilku przypadkach, przepisy zawarte w pierwotnym wniosku Komisji zostały usunięte lub gruntownie przeredagowane.

W szczególności Rada dążyła do wyjaśnienia zakresu zastosowania i celów proponowanej dyrektywy, dodając definicje kluczowych terminów i pojęć (art. 3) oraz załącznik (załącznik I) zawierający ogólne wskaźniki jakości służące określeniu dobrego stanu środowiska, pamiętając o tym, że wniosek dotyczy dyrektywy ramowej, której wdrażania nie obciąża zbyt duża liczba szczegółów technicznych.

Ponadto Rada dodała lub zmieniła wiele przepisów określających zobowiązania państw członkowskich w zakresie wdrażania. Zwłaszcza zobowiązania państw członkowskich nieposiadających wód morskich są wyjaśnione w sposób zapewniający, że wszystkie państwa członkowskie UE będą współpracować na rzecz osiągnięcia dobrego stanu środowiska w środowisku morskim (art. 6 i 24).

⁽¹⁾ Dok. 13759/05 — COM(2005) 505 wersja ostateczna.

⁽²⁾ Dz.U. C 206 z 29.8.2006, str. 5.

⁽³⁾ Dz.U. C 185 z 8.8.2006, str. 20.

Wspólne stanowisko przewiduje również sytuacje, gdy cele środowiskowe ustalone przez państwa członkowskie mogą nie zostać osiągnięte lub mogą nie zostać osiągnięte zgodnie z przewidzianym harmonogramem (art. 14). W takich przypadkach państwa członkowskie byłyby podwójnie zobowiązane: do przedstawienia Komisji uzasadnienia oraz do zastosowania środków *ad hoc*, aby złagodzić szkody. Z drugiej strony, tekst uzgodniony przez Radę przewiduje sytuacje, gdy zachodzi potrzeba pilniejszych lub bardziej stanowczych działań (zob. art. 5 ust. 3 dotyczący projektów pilotażowych i art. 13 ust. 4 dotyczący chronionych obszarów morskich).

Część szczegółowa

1) Dobry stan środowiska

W dużej mierze, podobnie jak PE, Rada stwierdziła, że dobry stan środowiska jest centralnym elementem proponowanej dyrektywy. Obie instytucje w sposób logiczny uzupełniły pierwotny wniosek o definicję i zestaw wskaźników jakości służących określeniu dobrego stanu środowiska w każdym regionie lub podregionie morskim.

Mimo że we wspólnym stanowisku uwzględniono wiele elementów zawartych w 11 poprawkach przyjętych przez PE i dotyczących dobrego stanu środowiska, należy podkreślić, że obie instytucje przyjęły dość różniące się podejścia. Koncepcja Rady opiera się głównie na stanie (innymi słowy: jakie cechy musi mieć stan środowiska morskiego, aby uznać, że jest dobry; zob. załącznik I), ale uznaje, że z oczywistych względów niektóre rodzaje działalności ludzkiej (związanej z rolnictwem, rybołówstwem lub żegluga) wywierają na środowisko morskie większą presję niż inne (zob. załącznik III tabela 2). Z drugiej strony, na presji na środowisko wywoływanej przez ludzi, także w zależności od sektorów, skupia się większość poprawek PE, choć nie wszystkie. Ponadto szczegóły na poziomie technicznym w kilku poprawkach PE nie są zgodne z podejściem Rady do przedmiotowego wniosku dotyczącego dyrektywy ramowej.

2) Cele, harmonogramy i koszty

Rada podkreśla, że przyjęła ambitne i realistyczne podejście do kwestii związanych ze zobowiązaniami i harmonogramami.

W przeciwieństwie do PE Rada nie zgadza się z ogólnym skróceniem terminów, w szczególności wprowadzenia terminu roku 2017 zamiast roku 2021, w odniesieniu do osiągnięcia dobrego stanu środowiska, biorąc pod uwagę duże zróżnicowanie sytuacji w całej Europie. Wspólne stanowisko pozwala jednak na szybsze wdrażanie, jeżeli państwo członkowskie uzna, że jest to pożądane lub wykonalne (zob. art. 5 ust. 3). Należy również zauważyć, że harmonogram przyjęty przez Radę dla tej dyrektywy jest zgodny z harmonogramem wdrażania ramowej dyrektywy wodnej i sporządzania przewidzianych w niej sprawozdań.

Rada uznała również, że nawet w przypadku takich chęci nie ma realnej szansy, aby osiągnięcie dobrego stanu środowiska stało się celem prawnie wiążącym, także do 2021 r. (por. poprawkę 24 PE z art. 1 ust. 1 akapit drugi wspólnego stanowiska). We wspólnym stanowisku obowiązkowe jest stosowanie pewnych środków i podjęcie kroków zgodnie ze ścisłym harmonogramem. Samo to powinno do 2021 r. zapewnić widoczne postępy w kierunku osiągnięcia celu dobrego stanu środowiska, jeżeli nie pełną realizację tego celu.

Podobnie Rada uważała również, że podczas opracowywania i realizacji strategii morskich państwa członkowskie nie powinny mieć obowiązku podejmowania kroków, jeśli nie występuje znaczne zagrożenie dla środowiska morskiego lub gdy koszty są nieproporcjonalnie wysokie, biorąc pod uwagę zagrożenia dla środowiska morskiego. Jednak także w tym przypadku państwa członkowskie są zobowiązane do podania Komisji uzasadnienia.

3) Strategie morskie i współpraca regionalna

Rada może się zgodzić z PE co do tego, że kluczowe znaczenie ma współpraca w ramach regionów i podregionów morskich zarówno między państwami członkowskimi UE, jak i z państwami trzecimi. Wspólne stanowisko podkreśla potrzebę wykorzystania istniejących międzynarodowych instytucjonalnych struktur współpracy, w tym tych ustanowionych w ramach regionalnych konwencji morskich, tak aby uniknąć powielania wysiłków.

Rada nie może jednak zaakceptować koncepcji zaproponowanej w poprawce 33, dotyczącej wspólnej odpowiedzialności za opracowanie jednej strategii morskiej dla poszczególnych regionów lub podregionów. Osłabiłoby to odpowiedzialność prawną za spełnienie warunków przez kilka państw członkowskich i przeszkodziłoby w postępach w kierunku osiągnięcia celu proponowanej dyrektywy. Rada uważa, że ostateczna odpowiedzialność za wypełnienie zobowiązań wynikających ogólnie z prawodawstwa wspólnotowego oraz zwłaszcza z przedmiotowej dyrektywy musi należeć ściśle do poszczególnych państw członkowskich.

IV. WNIOSKI

Rada uważa, że wspólne stanowisko jest zrównoważonym zestawem środków, które przyczyniłyby się do realizacji celów wspólnotowej polityki Wspólnoty w dziedzinie środowiska naturalnego nakreślonych w art. 174 ust. 1 Traktatu WE. Jest ono odpowiednią reakcją na wnioski zawarte w szóstym wspólnotowym programie działań w zakresie środowiska naturalnego ⁽¹⁾, gdyż zaspokaja pilną potrzebę zajęcia się rosnącymi problemami związanymi ze stanem oceanów i mórz w Europie i dąży do „wspierania stałego wykorzystywania mórz i zachowania morskiego ekosystemu”.

W szczególności wspólne stanowisko wzmocni znacznie ochronę i zachowanie środowiska morskiego. Gwarantuje również skuteczne wdrażanie w państwach członkowskich przy uwzględnieniu szczególnych warunków na poziomie regionów i podregionów.

Rada oczekuje na konstruktywną dyskusję z Parlamentem Europejskim w celu szybkiego przyjęcia dyrektywy.

⁽¹⁾ Decyzja nr 1600/2002/WE (Dz.U. L 242 z 10.9.2002, str. 1).